

Zaak T-129/96

Preussag Stahl AG tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Staatssteun aan ijzer- en staalindustrie — Kennisgeving van voorgenomen steunmaatregel — Einde van geldigheidsduur van relevante bepalingen van EGKS-Steuncode — Uitvoering van voorgenomen steunmaatregel — Beschikking waarin onverenigbaarheid van steunmaatregel wordt vastgesteld en terugbetaling wordt gelast — Gewettigd vertrouwen”

Arrest van het Gerecht (Derde kamer — uitgebreid) van 31 maart 1998 II - 612

Samenvatting van het arrest

- 1. Beroep tot nietigverklaring — Natuurlijke en rechtspersonen — Handelingen die hen rechtstreeks en individueel raken — Beschikking van Commissie in kader van EGKS-Verdrag, waarin zij vaststelt dat steunmaatregel onverenigbaarheid is met gemeenschappelijke markt, en terugbetaling gelast — Steunontvangende onderneming die geen beroep heeft ingesteld tegen besluit tot inleiding van procedure tot onderzoek van steun — Recht van beroep (EGKS-Verdrag, art. 33)*
- 2. EGKS — Steun aan ijzer- en staalindustrie — Goedkeuring door Commissie — Regionale investeringssteun — Termijn voor Commissie om zich uit te spreken over verenigbaarheid van steunmaatregel met gemeenschappelijke markt gesteld op uiterlijk 31 december 1994 — Onbevoegdheid van Commissie om steunmaatregel na die datum goed te keuren — Gevolg — Onverenigbaarheid van steunmaatregel met gemeenschappelijke markt (EGKS-Verdrag, art. 4, sub c; beschikking nr. 3855/91/EGKS van de Commissie, art. 1, 5 en 6)*

3. *EGKS — Steun aan ijzer- en staalindustrie — Goedkeuring door Commissie — Regionale investeringssteun — Voorwaarden — Tijdige aanmelding van voorgenomen steunmaatregelen — Niet-inachtneming van termijn — Gevolgen*
(Beschikking nr. 3855/91/EGKS van de Commissie, art. 5 en 6, lid 1)
4. *EGKS — Steun aan ijzer- en staalindustrie — Terugvordering van onwettige steun — Eventueel gewettigd vertrouwen van ontvangers — Bescherming — Voorwaarden en grenzen*
5. *Handelingen van de instellingen — Motivering — Verplichting — Draagwijdte — EGKS-beschikkingen*
(EGKS-Verdrag, art. 15, eerste alinea)

1. Wanneer een beschikking van de Commissie tot vaststelling van de verenigbaarheid van een steunmaatregel met de gemeenschappelijke markt en tot gelasting van terugbetaling ervan eigen rechtsgevolgen heeft, beschikt de door de steun begunstigde onderneming over een rechtsmiddel tegen deze beschikking, ongeacht of zij het besluit tot inleiding van de onderzoeksprocedure al dan niet heeft betwist.

2. Wat de toepassing van beschikking nr. 3855/91 tot invoering van communautaire regels voor de steun aan de ijzer- en staalindustrie betreft, de voor de betaling van regionale investeringssteun vastgestelde einddatum 31 december 1994 is noodzakelijkerwijs de uiterste datum waarop de Commissie over de verenigbaarheid van deze categorie steunmaatregelen kon beslissen. Na het verstrijken van deze termijn kunnen dergelijke steunmaatregelen op basis van artikel 1, lid 1, van beschikking nr. 3855/91 niet meer als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden beschouwd, en zijn zij dus verboden op grond van artikel 4, sub c, EGKS-Verdrag.

In de eerste plaats kunnen, gelet op de bepalingen van beschikking nr. 3855/91, de daarin bedoelde steunmaatregelen slechts na voorafgaande goedkeuring van de Commissie tot uitvoering worden gebracht. In de tweede plaats, in tegenstelling tot de bepalingen van het EG-Verdrag betreffende staatssteun, die een permanente bevoegdheid voor de Commissie scheppen om zich uit te spreken over de verenigbaarheid ervan, is de afwijking die beschikking nr. 3855/91 op het absolute steunverbod van artikel 4, sub c, EGKS-Verdrag maakt, in de tijd beperkt en moet zij eng worden uitgelegd, te meer aangezien het volgens de elfde overweging van de considerans van de beschikking, „daar regionale investeringssteun afwijkend van aard is, (...) onjuist [zou] zijn deze te doen voortduren na het verstrijken van de periode die redelijk kan worden geacht voor de modernisering van de desbetreffende ijzer- en staalbedrijven, en die op drie jaar wordt geschat”.

3. Blijkens de systematiek van de procedurele bepalingen van beschikking nr. 3855/91/EGKS tot invoering van communautaire regels voor de steun aan de ijzer- en staalindustrie, en inzonderheid artikel 6, lid 1, ervan, was het de bedoeling, dat de Commissie over een

termijn van ten minste zes maanden beschikte om de verenigbaarheid van aangemelde steunvoornemens te beoordelen.

Daar de Commissie voor regionale investeringssteunmaatregelen in de zin van artikel 5 van de beschikking dus over een termijn van ten minste zes maanden vóór de uiterste datum 31 december 1994 diende te beschikken om de procedure vóór deze uiterste datum in te leiden en te beëindigen, was zij, wanneer een steunvoornemen na 30 juni 1994 is aangemeld, niet langer gehouden om vóór 31 december 1994 een beslissing over de verenigbaarheid ervan te nemen.

4. Ondernemingen die staatssteun genieten kunnen slechts een gewettigd vertrouwen in de rechtmatigheid van de steun hebben, wanneer de steun met inachtneming van

de procedure is toegekend; een behoedzaam ondernemer moet in staat worden geacht, zich daarvan te kunnen vergewissen. Bovendien kan een particulier zich slechts op het beginsel van gewettigd vertrouwen beroepen, voor zover het bestuur van de Gemeenschap, door hem precieze toezeggingen te doen, bij hem gegronde verwachtingen heeft opgewekt.

5. De motivering van een beschikking voldoet aan de vereisten van artikel 15, eerste alinea, EGKS-Verdrag, wanneer zij de redenering van de Commissie duidelijk en ondubbelzinnig tot uitdrukking brengt, zodat de betrokkenen de rechtvaardigingsgronden van de getroffen maatregel kunnen kennen teneinde hun rechten te verdedigen en de gegrondheid van de bestreden beschikking na te gaan, en de gemeenschapsrechter zijn toezicht daarop kan uitoefenen.